

Békeharang

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN, 15-ÉN.
AMERIKÁBAN AZ ÉVI ELŐFIZETÉSI DIJ PORTÓVÁ
DOLLÁR.
TIZ PÉLDÁNYT PORTÓMENTESEN KÜLDÖNK.

A PÜSPÖKI METHODISTA
EGYHÁZ KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
EGÉSZ ÉVRE 96— K
FÉLÉVRE 48— K
EGYES SZÁM ÁRA 4 KORONA.

Az igének pedig ne csak hallgatói legyetek...

Az igének pedig megtartói legyetek és ne csak hallgatói, megcsalván magukat. Jak. 1., 22.

Az apostol arra inti híveit, hogy legyenek megtartói az igének. Ne elégedjenek meg azzal, hogy csak hallgassák azt, hanem legyenek serények abban, hogy gyakorlatilag éljék is az igét. Azt kívánja, hogy legyenek praktikus keresztyének... Az apostolnak ez a szeretetteljes intése még ma is sok keresztyénnél nagyon is helyén való. „Az igének pedig megtartói legyetek is ne csak hallgatói.” — Hányan vannak ma is, akik csak hallgatói az igének, de az eszükbe sem jut, hogy azt meg is kellene tartani. Ide tartozik a keresztyénségnek nagy-nagy hányada. E sorok írója ismer sokakat, akik teljes buzgósággal, sőt rendszeresen hallgatják az igét. Az Istentiszteleteket semmiért el nem mulasztanák és nyugtalanok volnának a lelkiismeretükben, ha egy vasárnap nem ülhethének ott a szépszék alatt; hallgatják az igét látszólag, vagy talán tényleg, teljes

buzgósággal, de — távol vannak attól, hogy meg is tartásák azt. Mert hogy nem tartják meg az nyilvánvaló, látszik az életükből, mely minden-
nel át van itatva, csak egytől nem, nem attól, ami az ige lényegét teszi. Az ige nem tud beléjük hatolni, hatása rájuk nézve véget ér azzal az „amennal” mely a prédikációt fejezi be. Pedig ezzel amint ezt az apostol kifejezi önmagukat csalják meg... Sokan azt hiszik, hogy a prédikáció hallgatása hozzá tartozik a rendes élethez. Sokan szokásból hallgatják, némelyek lelkük megnyugtatására és hogy vallási kötelezettségüknek eleget tegyenek. Azt gondolják, hogy Istennek tetsző dolgot végeznek, ha elmennek valamely templomba prédikációt hallgatni... A hallgatásból niacs senkinek semmi érdeme, sem az ige olvasásából még csak abból sem, hogy az imádkozók sorában térdelünk. — Aki azt hiszi, hogy a prédikáció hallgatása a biblia pusztá olvasása, vagy az ima gépies mormolása révén üdvösségre jut, az megcsalja önmagát. Bizonyos vagyok affelől, hogy azok között akik elvesztek sok olyant is lehet találni, aki szorgalmas templomba jár, szorgalmas biblia olvasó volt, aki morzsolta a rózsafüzért, zarándok utakat tett meg

Sundar Singh.

(Folytatás.)

Belső küzdelmek.

Mikor idősebb lett, minden megváltozott. Serdülő korában fellázadt benne a hindunak büszkesége az idegen vallás ellen, mely az ő vallásánál jobb akart lenni. Neki, az előkelő hindunak, a „Sikh”-nek s „Singh”-nek nem volt szüksége megtérésre! A keresztyénség úgy tűnt fel neki, mint valami rossz szekta. Teljes határozottsággal elfordult tőle s sokszor éjszakákon át elmerült népe szent könyvének tanulmányozásában. Egész fejezeteket megtanult kívülről. De lelkében bizonyos kérdések s élénk szellemében kételyek ébredtek fel, amiket egykönnyen nem tudott legyőzni. Viszont más oldalról meg a vele született, majdnem fanatikus szeretet fűzte őt ősei vallásához s ez csak annál jobban gyűlöltette meg vele azt az új valamit, ami őt nyugtalanította. Csakhamar ő lett a feje egy olyan egyesületnek, melynek minden tagja kimondott ellensége volt a keresztyénségnek. Egyszer Sundar az egész osztály szeme láttára tépte össze a keresztyének

gyűlölt könyvét, az újtestamentumot s a tűzbe dobta.

Mikor apja ezt meghallotta, nyugodtan s értelmesen fia lelkére igyekezett beszélni. Azt mondta, a biblia nem rossz könyv s a helyett, hogy tűzbe dobta, inkább adta volna vissza a misszionáriusnak. Apja kivette a missziói iskolából s állami iskolába járatta. Mivel ez az iskola egy órajárásnyira volt s Sundar a forró napsütésben a messze gyalogolást nem bírta el, ismét visszatért a missziói iskolába.

Ebbe az időbe esik anyja halála.

A missziói iskolába azzal az erős szándékkal tért vissza, hogy a vallásórát „sport”-nak tekinti, lehetetlen kérdéseket vet majd föl s tréfás feleleteket ad, hogy ily módon gúny tárgyává tegye a keresztyén szektát.

Azonban lelke nyugalmát, a „Shanti”-t nem találta meg ezáltal.

De nem mondta-e neki édesanyja, hogy a lelki békeséget komolyan kell keresni, hogy aki azt egyszer megtalálta, azé lett a világ legdrágább kincsé. S mily csodálatos, hogy édesanyja szavai egybevágóan azokkal az igékkel, amiket az evangéliumból olvasott. De hiszen a „Graith” a

és szaporította a körmenetben résztvevőknek a számát. Lehet majd olyanokat találni, akik szorgalmas hallgatói voltak az igének, — de nem voltak megtartói és ezzel megcsalták önmagukat. Az ige hallgatásának nincs meg az a csoda ereje, hogy megigazítson minket sőt némely más dolognak sem, amiben pedig némelyek olyan vakon bízunk. Ilyesvalami esetleg a keresztség, meg az úrvacsora. Különösen az utóbbinak tulajdonítanak csodatevő hatást. Azt, hiszik, ha ezzel élnek, az ostya, kenyér meg a bor elveszi minden bűnüket, megigazítja, tisztává, szentté teszi őket az Isten előtt. Igaz, hogy ezek a kegyelmi eszközök nemcsak pusztán symbolumok és van mélyebb jelentőségük, de mégis, aki az üdvösségét csak ezekre építi az megcsalja önmagát. A keresztség az úrvacsora, vagy az utolsó-kenet, még nem mentett ki senkit sem a pokolból. Sokan vannak, akik az úrvacsora, a szentelt kenyér és bor meg az utolsó-kenet dacára elkárhoztak... De nem kárhozott el senki még azok közül, akik az ige szerint éltek, hittel a Jézus Krisztusban. „Az igének pedig legyetek megtartói.“ — Nem az eszünkkel, értelmünkkel, emlékező tehetségünkkel, mert nem sokat érne ha kívülről tudnám az egész Írást, az nem igazít meg engem, ha nem tartjuk meg az életünkkel. És mit kíván tőlünk az ige, az Írás? — Azt, hogy legyünk hittel eltelve legyünk szentek szelídek, alázatosak és irgalmas szívűek. Ezek vagyunk-e, ilyenek vagyunk-e? Ki mondja meg nekem? Az Írás? Az Írás az ige legyen tükör a számodra, amelyben önmagadat vizsgáljad. Az a bölcs ember, aki a Úrnak a napján így szól magához: „Elmegyek megvizsgáltatom magamat az ige révén, hogy mi fogyatkozásom van még.“ És még sokkal bölcsőbb, sőt egyedül bölcs az, aki miután az igében meglátta hibáit, fogyatkozásait, bűneit: megjavítja az ő életét. Ha az

„Sikh“-e szent könyve — főpregett magában. S ezenkívül van az ő szeretett indiai népének még más szent könyve is, avagy tán a Koránban található meg kérdéseire a feleletet? Újra neki feküdt a szent iratok tanulmányozásának. Míg a többiek aludtak, Sundar népének szent könyvei fölé hajolva virrasztott; átvizsgálta egyik lapot a másik után, meg magát a Koránt is tanulmányozta. Itt-ott más könyvet is vett a kezébe, így a Jézus evangéliomát is. Összehasonlította az egyes szavakat, latolgatta a kifejezéseket. A fiatal lélek kétségei és belső küzdelmei, valamint az ősök hitének tehetetlensége, nyomasztólag hatottak rá, s mily boldog volt, mikor azt olvasta: „Jőjjetek hozzám mindnyájan, kik megfáradtatok s megterheltettetek; én megnyugosztalak titeket.“

Az, aki e szavakat mondta, tán megérdemelné, hogy közelebről megismerje? Fokozódó érdeklődéssel olvasott más helyeket az evangéliomból s összehasonlította azokat indiai könyveinek tartalmával. Most már a szavaknál sokkal jobban az a személy érdekelte s vonzotta őt, aki e szavakat mondta. Nem volt-e népének ő is „Sadhu“-ja, aki elhagyta apját, anyját s mindenét, csak hogy szolgálhasson mennyei atyjának? És

ige azt mondja: kevés a te hited, úgy kérj az Úrtól a hit olajából, hogy lámpásod égjen, világítson, ha majd eljön a völegény. Ha kevés bened a szeretet úgy kérj azt az Úrtól; irgalmas szívet, hogy irgalmasságot tudjál cselekedni.

Kedves Olvasóim! „Az igének pedig megtartói legyetek“ — Mit mondanak néktek ezek a szavak? Hogy állsz, miben bízakodol? Eljutottál-e már arra a belátásra, hogy nem az igének pusztán hallgatása, az istentiszteleti szertartások a fontosak, hanem az ige által szabályozott, helyes keresztyén élet? Légy bölcsőbb, mint az az ember, akivel az életben egyszer találkoztam; aki a zárándoklásban jobban bízott, mint az irgalmasságban. Az egy napon így szólt hozzám, amikor Szabadkán katonáskodtam: „Az Isten eddig csodálatos módon megtartotta a vömet és én ezért hálából elzarándokolok Mária-Gyűdre.“ — En kérdeztem: „Mondja csak, mennyibe kerül az?“ „Ugy száz forintomba.“ — És száz forint akkor még 1915-ben sok pénz volt. „És aztán mi célja van a gyűdi zárándokolásnak?“ „Oh, az kedves cselekedet az Isten előtt!“ — En akkor még magam is nagyon messze állottam minden pozitív hittől és épen nem voltam vallásosnak mondható, de azért szóltam: „Aztán igazán kedves dolgot akar művelni az Úr előtt?“ — „Ugy uram, ugy!“ — „Ez szép is, én adok önnek egy tanácsot. Ha azt megfogadja, úgy az Istennek tetsző dolgot fog művelni és még Gyűdre sem kell mennie!“ — „Mi volna az?“ „Ruházzon fel abból a száz forintból tíz szegény gyermeket.“ Az én emberem savanyu arcot vágott és elment Mária-Gyűdre. Jobban bízott Gyűdben, mint az irgalmas cselekedetben. Ez az ember azonban önmagát csalta meg. És hány társa van! Sokan olyan sokat és oly sokszor olvassák az igét, de olyan élelet folytatnak, hogy sirva nézhetünk csak rá.

micsoda csodás, örök bölcseséget s igazságot hirdeteit! Mily önzetlenül tudott szeretni s jól tenni! S végre, milyen volt szenvedése s kereszthalála! Mégis csak helytelenül cselekedett, mikor Jézust kigunyolta!

Sundar csendesebb lett. Szeme néha különösen csillogott, mintha a messze távolban látta volna azt, akiben ama „Shanti“ (béke) lakozott, amit Sundar keresett, s akinek szeméből akkor is kisugárzott a Shanti, ha csufolták, gunyolták, ha üldözték, verték. Ha társai gunyolódtak az Injil (mond Indzil) az evangéliom felett, ő elnémult; sőt itt-ott elbeszélgetett keresztyén tanítóival hitbéli kérdésekről, ő, aki annakelölte képes volt egy órahosszat mosakodni, ha egy misszionárius árnyéka rá vetődött, hogy tőle megtisztuljon.

Sundar társai észrevették megváltozott gondolkodását s ezt közölték apjával. Sher Singh nem indult e miatt haragra, mert meg volt arról győződve, hogy Sundar anyja nagyon is jól véste gyermeke szívébe a „Sikh“-ek vallását.

Isten hívó szava.

Sundar szívében kicsirázott az evangéliom magva. Mikor azt olvasta: „Ugy szerette Isten e

Ezeknek azt szeretném mondani: Jobb volna ha kevesebbet olvasnád, de többet cselekednéd az igét. Oh, Testvéreim! Ne csak hallgatói, hanem legyünk cselekvői az igének. Jöjjetek, amikor itt az idő, az Úr házába, de ne azzal, hogy az ige pusztá hallgatásával megnyugtassátok, jobban mondva: elaltassátok a lelkiismereteket. Az ige akkor lesz értékes számunkra, amikor megelevenedik bennünk. És ne felejtsetek el, hogy ha szépek is, ha lélekemelő is az Istentisztelet, mégis a tiszta és szeplő nélkül való Istentisztelet az Isten és az Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és az özvegyeket az ő nyomorúságukban és szeplő nélkül megtartani magát e világtól. (Jak. 1., 27.) Azaz megcselekedni, amit az ige parancsol. Ez fölülmul minden egyházi szertartást és minden istentiszteleti cselekedetet. Akiben az ige megelevenedett, nem csalja meg magát. Löbel.

Istennek ereje.

Ha a történelem könyvét lapozgatjuk, látjuk, hogy népek, melyek egykor nagyok és hatalmasak voltak, elenyésztek s csak emlékeik hirdetik, hogy valaha léteztek.

Vizsgáljuk csak mi idézte elő leginkább ezen birodalmak bukását.

Ha a római birodalmat tekintjük, látjuk, erkölcsi romlása ingatta meg fundamentumait. Míg az atyák egyszerűségében, tiszta erkölcsében jártak, addig erős életképes volt a római nemzet. Mihelyt azonban elhagyták őseik erényeit bekövetkezett a birodalom hanyatlása.

Napjainkban szintén fennáll ez a természeti törvény. A mai európai, úgynevezett keresztyén államok csak úgy lesznek életképesek, ha úgy az

világot, hogy az ő egyszülött fiát adta érte, hogy mindenki, aki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örökéletet vegyen", akkor a kis mustármag csemetévé növekedett, melynek árnyékában a fiatal Istenkereső már pillanatokra kipihenhetette magát, de még nem tudott teljesen megnyugodni. A keserű küzdelmek, melyek hónapokon át tépdesték bensőjét, fel-felujultak szívében s a kérdések, meg kételyek sötét éjjele el-el borította lelkét. Ugy érezte, hogy eltéved annak az ezerféle lehetőségnek utvesztőjében, amiket népének szentkönyvei oly csábítóan tártak elébe. Népének minden hozzáférhető iratát átolvasta; valamint számos papnak és tanítónak hozzáfűzött magyarázatát, de az annyira áhitott „Shanti“-t (békét) nem találta!

Sundar ezt a belső lelki ziláltságot sokáig el nem viselhette. Egy este úgy érezte, hogy mire megvirrad, kell, hogy megtalálja szíve békeségét s a léleknek világosságát és nyugalmát — ha nem ezen, hát akkor a másvilágon.

Rendesen reggel öt órakor száguldott keresztyén apja; birtokán a Ludhiana felől jövő gyorsvonat. Ha addig nem találja meg szíve békeségét, akkor a sínekre akart feküdni. A hindu ifju lelki-

egy ember, mint egész nemzetek az isteni törvények keretében mozognak.

A mi felvilágosodott korunkban ugyan, ez sokaknak hihetetlenül hangzik, mert hiszen a modern ember legtöbb esetben nem Istentől, hanem a műveltségtől, kultúrától várja a népek boldogulását.

Azonban az isteni törvények nem csak a biblikus kornak szóltak, hanem szólnak a mi korunknak is és azok átlépése már itt a földön káros visszahatásokban mutatkozik.

Nézzük először is a gyermekeket! Sok esetben már nem a szülő parancsol a gyermeknek, hanem a gyermek a szülőnek. Az idős emberek, feljebbvalók tisztelete a mai gyermek szívéből mindjobban eltűnik.

Az ifjúság telve legszentebb idealizmussal minden igaz szépért, jóért való lelkesedéssel ez a nemzedék sajnos mindinkább letűnőben van és az ifjú szívekben hideg közöny s cinizmus mindjobban tért foglalnak.

A házasság magasztos volta, isteni rendeltetése, a hitvesi hűség sok esetben csak gúny tárgya. De Isten igazságossága megbünteti már itt e földön az Ő szent parancsainak áthágását. „Megbüntettem az atyák vétkeit a fiakban harmad és negyedigziglen“ ezt mondja az Úr.

A bűn, az Isten törvényétől való eltávolodás úgy az egyes ember, mint egész nemzetek romlását jelenti. De ki adhat nekünk erőt a bűn elleni küzdelemre? Hiszen körülöttünk a bűnök egész tengerét látjuk és saját erőnkkel nem vagyunk képesek ellenállni.

Bizony kedves olvasóm, ha a saját erődben bizakodol, már is elvesztetted a csatát. Neked isteni erőre van szükséged, hogy a bűnnel szemben megállj. Lehetnek a legnemesebb terveid, de Isten segítsége nélkül nem leszel képes ke-

ismerete nem tiltakozott ez ellen az erőszakos döntés ellen. Hindu módra tettelekesülteket elvégezte a szent mosakodásokat és visszavonult szobájába. Gondolkozott s olvasott. Egy belső hang azt mondta, hogy bizza az egész ügyet a Mindenhatóra, kérje tőle a döntést. S tényleg, valamivel hajnalhasadta előtt úgy látszott Sundarnak, mintha szobáját világos felhő töltötte volna be. Ebből a felhőből egy világító alak lépett feléje, akit töviskoronájáról könnyen felismert s azt kérdezte tőle: „Meddig akarsz engem megtagadni s áldózni?“

«A Názáreti Jézus volt, akire nekem szükségem volt» — mondotta Sundar Singh.

A jelenés eltűnt, de az a tudat, hogy Jézus élő valóság, s hogy ő jelen van, az kérdéseire egyenes felelet volt Istentől és ettől fogva drága kincsként hordozta a szívében a nagy, szent Shantit (békét) a Jézus Krisztusban.

Sundar kötelességének tartotta ezt az élményét közölni apjával. Felkereste őt szobájában s azzal a vallomással lépett elébe: «Atyám, keresztyén vagyok!» Apja ráfordult: «Elment az eszed? Csak nemrégem még lábbal tapostad az evangéliumot s Jézust kigunyoltad! Ma pedig már másképen gondolkodsz?»

resztül vinni azokat, mert Isten segítsége a siker titka. Az Ő szent keze láthatatlanul de biztosan vezet bennünket, ha Ő reá bizzuk magunkat.

Látod úgy-e kedves olvasóm, milyen tehetetlen vagy egyedül, vajjon ki nyújthat neked biztos támpontot ezen a világon? Ki vezethet keresztül az élet ezernyi veszélyén? Jézus, az Isten Fia, Ő a te erős támaszod, ha benne bízol, mert Ő meggyőzte e világot és téged is győzelemre visz.

R. M.

A nikkelpénz.

Angolból.

Phillips Ágoston és Hudson Rogu elsőrendű ácsok voltak; az előbbi a vallás műkedvelője, az utóbbi kifünő keresztyén-munkás. Hudson mindennapi élete erős hatással volt Phillipsre, ki végre is indítatva érezte magát, hogy egy vasárnapon elmenjen barátjával a templomba és egy nikkelpénzt dobjon a perselybe.

A felolvasott igék a következők voltak: „Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem egymást szeressétek.” (Róm. 13:8.) Kemény és meggyőző szónoklat volt Phillips meg volt hatva e beszédétől. Különböző bűnös mulasztásokra gondolt, amely bűnök vádolták őt és különösen dr. Hunt iránt érezte magát lekötözöttnek, ki feleségét 2 évvel ezelőtti betegsége alatt olyan hűgesen meglátogatta és gyógyította. „Ez igen rossz így” — mondá. „En kiegyenlitem a számlát valamiképen még e héten, ha valaki másnak nem kell fizetnem.” Boldogan és vidáman ment haza e szándékkal az asszonyhoz, ki maga is megőrült ennek. A követbező vasárnapon pedig Phillips el-

ment a templomba és egy nikkelpénzt dobott a perselybe.

A mézáros és fűszeres számláját a következő héten azzal a sürgős kérelemmel kapta meg, hogy egyenlitse ki a már oly régen huzott-halasztott tartozását. S Phillips bűnbánóan megígérte önmagának, hogy a számlák kifizetésének illetlen való eltolását elfogja hagyni és az új héten adóságának egy jelentékeny részét fizette ki boldogan. Aztán vasárnap elment a templomba és egy nikkelpénzt dobott a perselybe.

A prédikáció szövege e reggelen ez volt: „Aki pedig a szegényekkel kegyelmességet cselekszik, oh, mily boldog az.” (Péld. 14:21.) A beszéd Phillips érzelmeire egyenes felhívás volt.

Az egész héten keresztül lelke nyugtalankodott, s különböző okok miatt a valóban szükségben szenvedő népet figyelgette. Midőn dohányárusa azt ajánlotta, hogy egy bizonyos minőségű szivar ne tucatonként, hanem dobozszám vásároljon, elfogadta az ajánlatot, de egész uton hazafelé e szavakat mondogatta önmagában: „Ime Phillips, te e néhány dollárt olyan könnyen a dohányzó szokásodra költötted s egyetlen dollárral sem segítettél Johnsonnén s kicsi gyermekén, vagy Richardsonon, aki pedig — szerencsétlenségére — munkanélkül van és szűkölködik.” Így, szivardobozával a hóna alatt, meglátogatta Johnsonnét és Richardsont s midőn kilépett ajtóikon, úgy a zsebe, mint a szive megkönnyebbült. S felesége csak örült e cselekedetének. Phillips pedig elment a templomba s egy nikkelpénzt dobott a perselybe.

A következő két vagy három hét alatt az adakozás e módja gyorsan fejlődött nála és néhányan határozottan örültek a láthatóan jelentőségteljes változásra, amely Phillips viselkedésében megnyilvánult. Vidám szívvvel ment a temp-

«Ma azt mondom, megtaláltam Jézust és követője vagyok.»

«Ne beszélj ilyen ostobákat, gyerek» — mordult rá újra az apa, — «nem tudod mit beszélsz! Nem tudom elhinni, hogy kárba veszett volna hű anyádnak minden fáradsága, mellyel téged a mi hitünkben erősíteni akart, vagy pedig mégis teljesedésbe menének ama Sanyasinak (Sadhu) szavai, ki nemrégén házunkban ezeket mondotta rólad: «Ez a fiu valaha még nagy ember lesz, vagy pedig elveszti az eszét!» Azt reméltük, hogy a jóslás első része megy teljesedésbe, de mint látszik, a dolgok úgy fejlődnek, hogy nem nagy ember lesz belőled, hanem bolond. Elég udvariatlan voltál, hogy ostobaságodat épen velem, atyáddal közölted. Vigyázz legalább, hogy mások ne vegyék azt észre s ne tedd őket, valamint magadat szerencsétlenné. Ne hallgass fantáziádnak hirtelen támadt rögeszméjére. Forgasd s gondold át jól a mi indiai szent iratainkat s meg fogod ismerni, hogy milyen tiszteletlenek az Isamasih (Jézus Krisztus) tanai. Nagyon fiatal vagy s a vallás pontos kérdéseit még nem tudod magad megítélni. A gyermek nem bölcsőbb szüleinél és elődeid hagyományait nem rughatod egyszerűen

félre. Csak azt bizonyítod, hogy milyen bolod vagy ha azt állítod: Én bölcsőbb vagyok, mint elődeim s azt akarom tenni, amit ők nem tettek, s azt hinni, amit ők nem hittek!

És száz szónak is egy a vége, kedves fiam! Te a mi családunknak reménye, s házunknak napsugara vagy, gondold meg hát jól, mit jelentene az, ha azt mondanák, te «keresztyén» vagy. Milyen utálatos ez a név! Minden reményünk tönkre volna téve. Házunkból ki kellene takarodnod, hogy az tiszta maradjon. Mi mindnyájan gúny tárgyai lennénk az egész törzs előtt.

Gondolj a jövődre. Te fia vagy a Numbar-darnak (helytartó) s az első Sikh családok sarja. Valamelyik Sikh állam büszke lesz rá, ha neked magas állást adhat. Még miniszterelnök vagy pedig generális lehetsz. Csak gondolj jövődre! Milyen ostobán is beszéltél, pedig te elég okos fiu vagy s hozzá még Sikh! Isten óvjon attól, hogy «keresztyén»-né legyél; most pedig menj és feküdjél le!

E szavakkal bocsátotta el apja. Azt hitte, hogy meggyőzte fiát, de csakhamar meg kellett győződnie arról, hogy csalódott. (Folyt. köv.)

lomba s kedvesen és barátságosan üdvözölte az ujjonjötteket. S nikkelpénzt dobott a perselybe.

A prédikátor beszéde — mélyrehatóan komoly lévén — új hárt pendített meg Phillips szívében. A textus a következő volt: „Adjátok meg a császárnak ami a császáré és Istennek ami az Istené.” (Márk. 12:17.) E beszéd szinte őt kereste. Idéztetett az Írás különböző útja, amelyekről ő még sohasem hallott s amely nagy hatással volt reá, többek között: „Mert Isten szolgája ő a te javadra... mert azért fizettek adót is” (Róm. 13:4.) „Tegyetek fogadásokat és adjátok meg azokat a ti Uratoknak Istenteknek.” (Zsolt. 76:12.) E szavak olyan mély benyomást keltettek benne, hogy mielőtt elhagyta volna a templomot, felkereste a prédikátort és azt mondotta: „Én nem vagyok megelégedve azzal, hogy az én megszokott nikkelpénzemet dobom a perselybe; én szükségét érzem annak, hogy részt kérjek magamnak az ön munkájából. Mert úgy érzem ez az én munkám is.” És így is volt. Az ő templomi látogatása nem egyszerű törekvés volt a jó után, de öröndetes szolgálát is és nemsokára Phillips „a jónak követője” lett. S ezentúl nikkelpénze helyett egész szívét és lelkét helyezte az Úr elé.

Z. O.

VASÁRNAPI ISKOLA

Pál apostol Korinthusban.

(Folytatás.)

VII. Fáradhatatlanok legyünk.

Hosszú időn keresztül, másfél éven át hirdette Pál Korinthusban az evangéliomot, őrizte, erősítette az Úrnak a gyülekezetét. Mint az Úr előre megmondta neki, sokakat vezethetett az igazságra. Nem az előkelők, nem a nemesek voltak azok, akik az evangéliom számára megnyerettek, hanem, mint ő maga mondja (I. Kor. 1, 26) a szegények, jelentéktelenek, de hiszen épp ezeknek kellett, hogy predikáltassék mindekelőtt az evangéliom. — Így az Úr hűségese szolgálja újból nagy erőt, bátorságot és lelki örömet nyert az Úrnak szolgáiban és a sok pogány megtérése által biztos zálogát annak, hogy az Úr az ő apostoli hivatását elismeri és megerősíti.

Illustráció.

Csak egy gomb miatt. Egy miszionárius, aki az Észak-Amerikai Alaszka félszigeten az indiánusok között dolgozott, mesélte a következő igen érdekes dolgot; „Valamely napon dolgom akadt azoknak a kis indián boltocskáknak egyi-

kében, melyeket itt Douglasban (Alaszka félszigetének egyik városa) lehet találni. A boltocskában néhány vásárló és csevegő indiánt találtam. Egyikük kissé távolabb állott és nem vette le rólam a szemét. Végül is közelembre jött és megszólított. Én meg ujkeletű honpolgár voltam és nyelvüket, ha gyorsan beszéltek, nem értettem meg. De az indiánus csak tovább beszélt és mosolyogva mutatott kabátomnak egyik gombjára. Ekkor az egyik sarokból megszólalt a boltos: „Tudja, hogy mit akar?” — „Sajnos, nem értem meg.” — „Kabátjának az egyik gombját igen szépnek találja és szeretné, ha az övé lenne.” — Oh azt szívesen odaadom neki” — szóltam én. Elővettem zsebkésemet, levágtam és odaadtam neki a gombot. Az indiánnak örömeben az egész arca nevetett, megrázta a kezemet és igen hálásnak látszott. — A boltos azonban szinte tiltakozva kiáltott: „Csak nem adja neki ingyen! Fizesse meg.” „Nem.” — feleltem én — „én ajándékba adtam neki a gombot. Az Isten is így akarja, mert azt mondja: „Adj annak, aki tőled kér.” — Bosszankodva rázta a vén boltos a fejét.

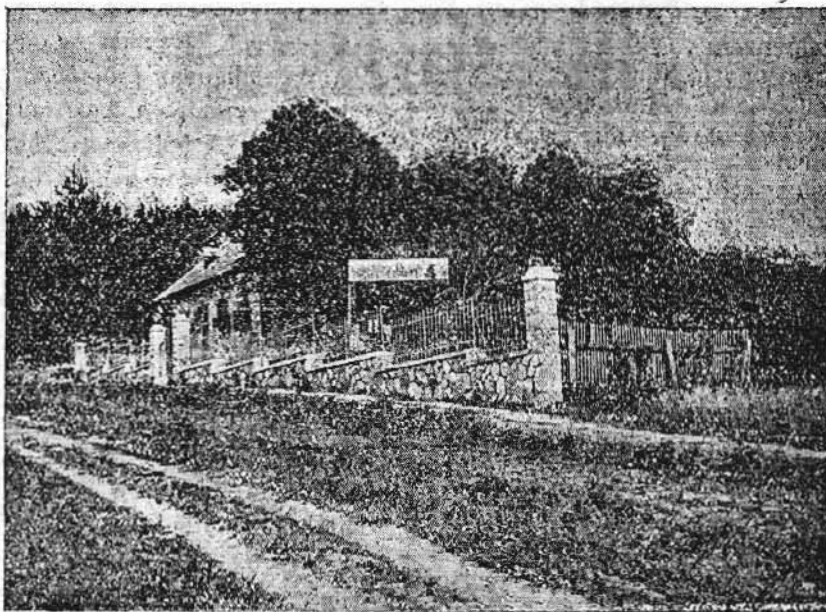
Az, hogy ingyen adtam oda a gombot, valóban hallatlan volt az indiánus előtt. Csodálatos gondolatai támadtak: „Nekem eddig még senki sem adott ajándékot. És ime a halvány arc olyan barátságos hozzám és azt mondja: így akarja a mi Istenünk. Ha ilyen a keresztyénség, akkor meg akarok vele ismerkedni.” — És megismerkedett vele. Sőt meg is szerette, annyira megszerette, hogy haláláig ki akart mellette tartani. Keresztyén gyülekezetomnek hűségese tagja lett.

Ez a történet a „sasok” törzsében hamar közismertté lett. És egy napon így szóltak az emberek: „Mintán olyan jó vagy hozzánk, hát tartozzál is közeink.” Különös szertartásokkal „sassá” avattak és a rézbőrű testvérek hűségese esküdtek nekem. Azon a napon egy indián mamát kaptam, ki közel száz éves volt. Igen gyengéd volt hozzám, engem Dab is Rahnak hívott, feleségemet meg Wak-is-tinneek nevezte. Azt gondolta, ha már az anyám, hadd tanuljon meg írni-olvasni, amiért is aztán magas korának dacára, hősiesen küzdött az abc-vel, — igaz, hogy hiába. Amikor utoljára láttam, igen gyöngének érezte magát és így szólt: „Fiam, ezen a földön többé nem foglak látni; de ott az égben majd találkozunk. Légy jó fiu mindig és mindenhol s akkor az Isten meg fog téged áldani.” — Az értéktelen gomb gazdagon gyümölcsözött. Ford.: Löbel.

Gyermeknyaralóink.

Már egy ízben megemlítettük, hogy a Budakeszin levő gyermeknyaralóink megnyitási ünnepélye alkalmából készített fénykép-felvételekből, klisé-lenyomat alakjában néhányat be fogunk mutatni olvasóinknak. Sajnos, az idő már nagyon előrehaladt, úgy, hogy több képet vagyunk kénytelenek egyszerre bemutatni, ha nem akarjuk azt, hogy ezeket a kép-mutogatásokat (tehát, jó

értelemben vett »képmutatás«-t) átvigyük és folytassuk a jövő esztendőben. Akkor tán majd aktuálisabb képeket fogunk bemutatni. Sietnünk kell tehát, hogy ezek a képek el ne veszítsék aktualitásukat. Egyelőre gyermeknyaralóinknak külső képét mutatjuk be. Ezeket a nyaralókat a múlt év őszétől — az idei tavaszig terjedő időszakban vásároltuk. Tudvalevő dolog, hogy a tavalyi

(1) A Nuelsen-lak utcai frontja Budakeszin.

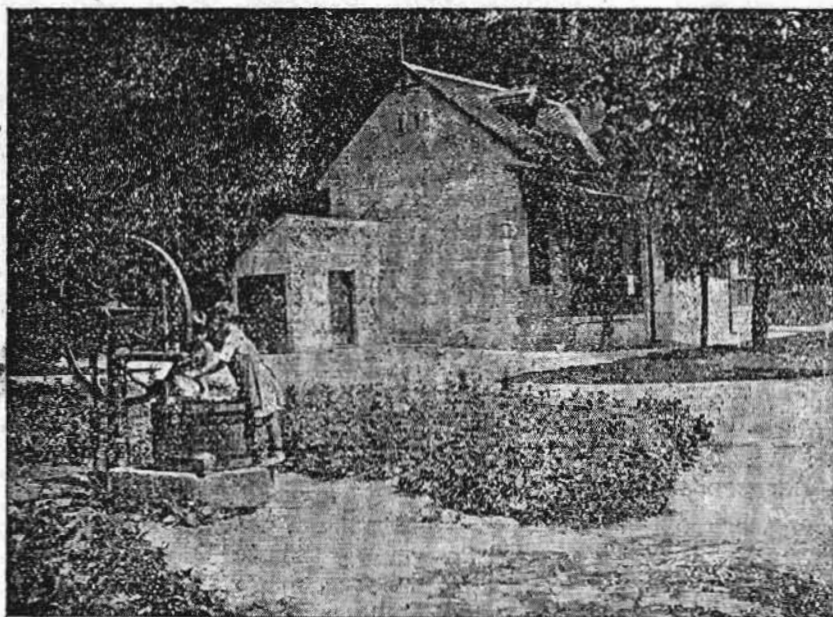

(2) A Nuelsen-lak udvar felőli része Budakeszin.

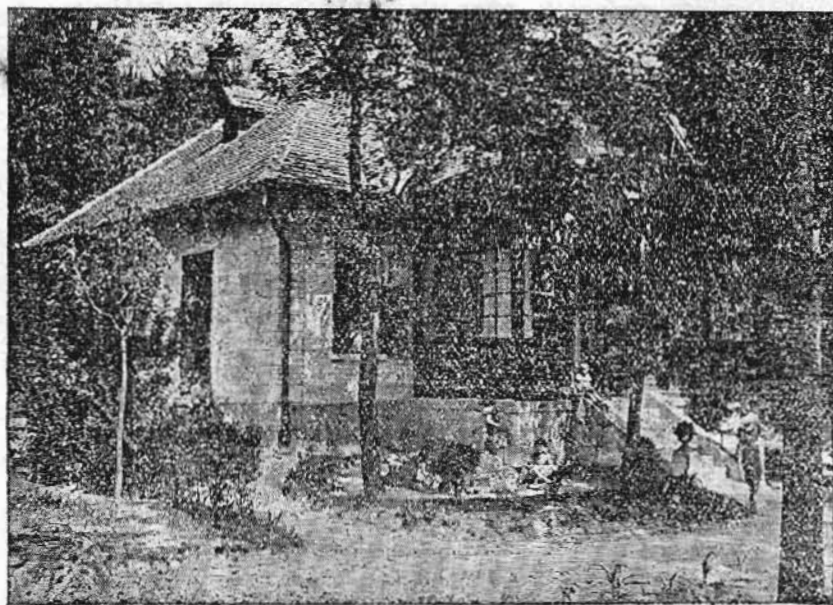
gyermeknyaraltatási akciónk még nem a saját, hanem csak bérelt helyiségekben folyt. Az idén azonban már tulajdon nyaralókban helyezhettük el a hazánk különböző vidékéről, valláskülönbség nélkül befogadott szegény, üdülést igénylő gyermekeket.

A kegyelmes Isten után dr. Nuelsen János püspökünknek, meg a Svédországban és Svájcban levő methodista testvéreinknek köszönhetjük azt, hogy a képen bemutatott villákat megvehettük. Püspök

úrunk Amerikában gyűjtött gyermek-akciónk céljára. Azért a legszebb nyaraló-épületünket elneveztük »Nuelsen-lak«-nak. Ezt az 1. és 2. számmal jelölt képen mutatjuk be. Az 1. számú kép a Nuelsen-laknak utcai frontját, a 2. számú pedig az udvar felőli részét tünteti fel. A 3. kép a svédországi testvéreink iránti hálából »Svéd-lak«-nak elnevezett villát, a 4. számú pedig a svájci testvéreink áldozatkészségének emlékére elnevezett »Helvetia«-t ábrázolja.

(3) A „Svéd-lak“-villa Budakeszin.

(4) A „Helvetia“-villa Budakeszin.

A keresztyén időszámítás.

A történelmi időszámításnak beosztása a Krisztus születése előtti és utáni időre, még nem olyan nagyon régi keletű, mint sokan gondolják.

Az első keresztyének még nem számlálták az éveket az Úr születésétől kezdve, hanem még egy ideig a zsidó naptárt használták. Később elfogadták a római naptárt. A rómaiak Róma városának alapításától kezdődőleg számították napjaikat. Az is megtörtént, hogy az egyes császárok uralkodási ideje szerint határozták meg az időt. Így mondták például: Augustus császár uralkodásának 7. évében"; „Artaxerxes király uralkodásának 20. esztendejében."

Csak a Krisztus utáni VI. században történt, hogy Dionisius barát átszámította az egész történelmi időt Krisztus születésének megfelelőleg és az eseményeket besorolta a Krisztus születése előtti és Krisztus születése utáni korbába. Ennél az átszámításnál azonban hibát követett el Dionisius. Az Úr Jézus születési évét, vagyis az 1. évet a Krisztus születése után, Róma városa alapításának 754. évébe tette. S ezzel mintegy négy évet tévesztett.

Lukács evangéliumának 2. része és Máté 2. része szerint ugyanis az Úr Jézus akkor született, midőn Augustus volt a római császár és a nagy Heródes, a judeai tartománynak negyedes fejedelme. Ez a Heródes az alatt az idő alatt halt meg, míg József és Mária a gyermek Jézussal — Isten utasítása szerint: Máté 2:20—22. — Egyiptomban tartózkodott. Azt azonban pogány történetírók feljegyzéseiből is tudjuk, hogy ez a Heródes, Róma alapítása után, 750-ben halt meg. Tehát akkor az Úr Jézus nem szülehetett a Dionisius számítása szerint 754-ben, mert akkor Heródes már nem is élt, hanem az Úr Jézus születését, a római időszámításnak legalább is a 750-ik évébe kell tennünk. Ennek a Dionisius által elkövetett hibának a kijavítása annyi galibát idézett volna elő azoknál a népeknél, melyek már elfogadták a keresztyén időszámítást, hogy inkább bele se kezdtek a kijavításába. De azért jó, ha meggondoljuk, hogy az Úr Jézus születésétől idáig, eredetileg nem 1922. esztendő mult el, hanem négy évvel több, vagyis 1926. Úgy, hogy ma, a Kr. u. 1926. évet kellene írunk. R.

ISTENTISZTELEK SORRENDJE:

Budapest. VI., Felsőerdősor 5. sz. 1 em. csüt. d. u. 7 óra-
kor bibliára; vasárnap d. e. 10 óra-
kor istentisztelet.

Budapest, Országbír-út 12—14. sz. alatt szerdán este
7 óra-
kor; vasárnap d. u. 8 óra-
kor.

Kispesten Nagy Sándor utca 5 szám alatt minden pén-
teken este 7 óra-
kor és vasárnap délután 1/2 óra-
kor.

Ginikota Ehmann-telep 3. barak 2. ajtó alatt szerdán este
7 óra-
kor; vasárnap d. e. 10 és délután 5 óra-
kor.

Nyíregyházán Szarvas-utca 43. Vasárnap d. e. 11 és este
8 óra-
kor, szerdán és pénteken este 8 óra-
kor.

Sásdon minden második vasárnap, este 7 óra-
kor.

Dombóváron Bezerédj-u. 27. minden más. vas., este 7-
kor.

Kaponyán Arany-utca 53. szám alatt, minden ked-
den este 1/2 óra-
kor.

Felhívás

Összes gyülekezeteinkhez.

A methodizmus Magyarországon ezelőtt 20 esztendővel, német nyelven vette kezdetét a tölünk — sajnos — elszakított Bácskában. De a megcsönkített Magyarországon is bizott ránk Isten munkát, még pedig három nyelven. Ennek előtte elégséges volt és a viszonyok kényszerítették rá, hogy külföldi lelkipásztorokkal végeztük az itteni munkát. Most már azonban munkánk a magyar népelet kellős közepén foglalt el állást. Sürgős szükségünk van magyar evangélistákra, lelkipásztorokra, vezetőkire. Az aratásnak hű Úra meg adta nekünk eddig is a megfelelően kiképzett munkásokat, de mégis szent kötelességünk, hogy az utódok neveléséről gondoskodjunk. A majnai Frankfurtban levő prédikátor-szemináriumunk készséggel fogadott békéiképzésre három ifjút a mi misszióinkból, de munkánk Svájcban és Németországban oly erőteljes fejlődésnek indult, hogy az onnan jövő diákság befogadására is már-már szüknek bizonyulnak a frankfurti szeminárium helyiségei. Kötelességünk tehát, hogy legalább előkészítő intézetet állítsunk fel a saját országunkban. Misszióink évi ülésén elhatároztuk, hogy ilyen intézetet már az ősszel meg is nyitunk. *Felkérem tehát összes prédikátorainkat és gyülekezeteinket, hogy imádkozva szemeljenek ki olyan ifjakat, kik a prédikátortól hivatásra alkalmasak volnának és bátorítsák fel őket, hogy lépjenek be Isten országának szolgálatába és iratkozzanak be iskolánkba.* Lelkesítsük ifjainkat arra a szép szolgálatra, mely embereket nyer meg az örökkévalóság számára és nevel Istennek holdog gyermekeivé, már e földi életben. Létezik-e valahol szebb hivatás? A tanterv és a belépés közelebbi feltételei alulirotnál tudakolhatók meg. Jelentkezések szeptember 15-ig.

A Krisztus szeretetében összekapcsolva:

Funk Márton.

TUDNIVALÓK.

A prédikátor-előkészítő iskolába való belépéshez a következő iratok kellenek:

1. A körzetbeli prédikátor és a negyedévi konferencia ajánlata.
2. Az utolsó iskolai bizonyítvány.
3. Orvosi bizonyítvány.
4. Önéletrajz.

Minden növendék tartozik magával hozni ágyneműt és fehéreneműt, megjelölve azokat nevének kezdő betűivel. A szülőktől és a gyülekezeti tagoktól adományokat, terményekben, vagy pénzben szívesen fogadunk az intézet céljaira.

Kiadó: „Keresztyén Könyvvezető” k. f. Szövetkezet.

Budapest, VI., Felsőerdősor 5. szám.

A szerkesztésért felelős: **REICHERT GYULA**
Dombóvár, Bezerédj-utca 27. szám.

Békeharang

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN, 15-ÉN.
AMERIKÁBAN AZ ÉVI ELŐFIZETÉSI DIJ PORTÓVAL
2 DOLLÁR.
TIZ PÉLDÁNYT PORTÓMENTESEN KÜLDÖNK.

A PÜSPÖKI METHODISTA
EGYHÁZ KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
EGÉSZ ÉVRE 96— K
FÉLÉVRE 48— K
EGYES SZÁM ÁRA 4 KORONA.

A kigyótipró.

Azért jelent meg az Istennek Fia,
hogy az ördög munkáját lerontsa.
I. Ján. 3 : 8 b.

Az első Ádám volt hívátva arra, hogy a teremtett világot felemelje a Teremtőhöz. Mert a világmindenségnek az a része, mely a mostani földünk körzetéhez tartozik, aláhanyatlott az Isten közelségéből, a sötét mélységbe. Hogy miként történt ez az aláhanyatlás és lebukás a mélységbe, erről a Biblia csak elvettve emlékezik meg. Luk 10 : 18; Ján. 8 : 44; II. Pét. 2 : 4. Judás 6. azok a bibliai helyek, amelyekből megtudjuk, hogy a Sátán eredetileg világosság angyala volt és Isten iránt való hazug és kevély magatartása miatt azokkal az angyalokkal, kik vele tartottak, levettetett a mélységre. Így lett az az össze-visszaság („tóhú vá bohú“, mint a héber szöveg mondja), melyről a magyar bibliafordításban ezt olvassuk: „A föld pedig *kietlen* és *puszta* vala és *setétség* vala a mélység színén.“

Sundar Singh.

III. folytatás.

Szakítás a családdal.

A belső küzdelmek után most ugyanolyan nehéz külső küzdelmek vártak Sundarra. Az a kilenc hónap, amit még az apai házban töltött, a szenvedések egész láncolata volt. Amilyen buzgón tanulmányozta azelőtt népének szent iratait, épen olyan buzgón tanulmányozta most az Új-testamentumot s minél többet olvasott belőle, annál inkább szükségét érezte annak, hogy még jobban belemélyedjen abba. Osztálytársai is észre vették az egykori vezérökkel végbement változást. Nem kerülte ki figyelmüket, hogy Sundar viszonya keresztyén tanáraihoz most más lett; sokszor elbeszélgetett velök. Igyekeztek hát őt visszanyerni; egyesek szeretettel, legtöbben pedig ifjui szokás szerint, ezerféle kinzással; bosszantották, kigunyolták. Ha az utcán ment, akkor fülehallattára gunyolták Jézust. Őt magát is ilyen és efféle gúnyszavakkal illették: „esküszegő“, „hitehagyó“, „csaló“, „áruló“.

Legnagyobb ellensége azonban otthon időző bátyja volt. Ahol csak össze találkozott Sundarral, szidta, gunyolta s rágalmazta őt.

I. Móz. 1 : 2. Ezt a kietlen és puszta és setét össze-visszaságot rendezte az Úr a teremtésnek hat napi időszakában, melynek végén teremtette az embert, mint a teremtés koronáját azzal a céllal, hogy az egész természetet a Sátán befolyásából kiemelve a fejlődés útján miad közelebb és közelebb emelje az Úrhoz.

De az első Ádám, ahelyett, hogy mintegy Megváltójává vált volna ennek a sátáni uralom alatt álló, bukott világnak, maga is elbukott, behódolván e világ úrának, a Sátánnak, ki a kígyót használta fel arra, hogy világosság angyalának képében csábítsa el az embert. (V. ö. II. Kor. 11 : 14)

A világosság angyalai és a kígyó között van bizonyos hasonlatosság. Ezsaiás Szeráfoknak mondja azokat az angyali lényeket, kiket az Úr trónja körül lát. (Ezs. 6 : 1—2.) De ugyanazzal a szóval egyes kígyófajokat is jelöltek a héberrek. IV. Móz. 21 : 6-ban azokról a tüzes kígyókról van szó, melyek Izrael népét a pusztaiban mardosták. S azokat a kígyókat az eredeti héber szöveg a „szerafim“ szóval fejezi ki. Ez

Az iskolát már nem sokáig látogatta. Nemcsak őt gyűlölték, hanem az egész keresztyén gyülekezetet. A keresztyének házaik kövel dobálták meg. Keresztyéneknek nem adtak el semmit; mindig fenyegetőbb lett a nép magatartása. Megkezdődött az üldözés. A keresztyének kénytelenek voltak kivándorolni. A misszió-állomást fel kellett oszlatni.

Sundar egyedül maradt vissza.

Minden keserű bánatában és bizonytalanságában a Mesternek ez a szava vigasztalta: „Aki fel nem veszi az ő keresztyét és úgy nem követ engemet, nem méltó az énhozzám.“

Ha a fiú belenézett apjának gondterhes arcába és látta az érte kiontott könnyeket, akkor átszenvedte a Mester ezen szavának egész tragikumát: „Aki szereti atyját vagy anyját inkább, hogynem engemet, nem méltó az énhozzám.“

De nemcsak ez a nehéz küzdelem várt Sundar Singhre ama első hetekben.

Amikor rokonai látták, hogy Jézustól nem pártol el s megmarad meggyőződése mellett, egy utolsó kísérletet tettek, hogy visszanyerjék.

Egy roppant gazdag s magasállású nagybátyja egy napon palotájába vitte s a főépület alatt fekvő sötét pinceboltzatba vezette. Aztán

pedig ugyanaz a szó, melyet Ezsaiás az általa látott angyalokról használ. Ugyanezzel a szóval találkozunk még V. Móz. 8:15; Ezs. 14:29. és más helyeken, ahol kígyóra vonatkozik. A kígyónak a járása hasonlít a villám cikázásához. Hogy pedig az angyalok járása is hasonlít a villám cikázásához, azt Ezekiel látomásából is tudjuk. Ezek. 1:14.

A Sátán tehát a világosság angyalának képében csalta meg az embert. Még ma is nem mindig mint ordító oroszlán közelít hozzánk a kísértő, ki aztán már távolról is félelemmel tölt el bennünket, hanem sokszor észrevétlenül, mint a kígyó oson felénk s megmar még mielőtt védekezésre gondoltunk volna.

A Biblia szól több angyali fejedelemlről. Egy ilyen kiváló fejedelem *Mihály arkangyal*, ki Dániel ügyének érdekében viaskodott az ellenséggel (Dán. 10:13., 21.) és ki az Úr választott népének érdekében küzd a Sátán ellen, egészen az idők végéig. (V. ö. Dán. 12:1.; Júdás 9; Jel. 12:7.) Egy másik ilyen fejedelem *Gábrriel*, ki szintén megjelent Dánielnek, hogy isteni titkokat fejtessen meg neki (v. ö. Dán. 8:16; 9:21.) s ki Zakariás papnak, meg a Názárethben lakó Máriának is megjelentette a Messiás születésével kapcsolatos dolgokat (v. ö. Lukács 1:19 és 26—38.)

Ilyen angyali fejedelem volt a Sátán is kinek még most is van bemenetele a menynekbe, hol Isten gyermekeit vádolja, (v. ö. Jób 1:6; 2:4—5; Zak. 3:1.; Jel. 12:8—9.) mígnem majd az idők végén levettetik a

földre. De nemcsak ez a föld, hanem minden, ami körülötte és benne van: a szárazföld, a víz, a levegő: a Sátán birodalmához tartozik. Azért nevezi Pál apostol a Sátán-t, pl. a „levegőbeli hatalmasság fejedelmé”-nek, ki a bukás után a gonoszság lelkeivel nemcsak a mélységben, hanem a magasságban is van. Ef. 2:2., 12. Sátán, még mint világosság angyala, vagy Lucifer (mi azt jelenti, hogy „fényterjesztő”), a többi arkangyallal együtt kapott Istentől uralkodásra való megbízást. Neki adta az Úr ezt a világot: a földet és ami hozzá tartozik. Azért ő ennek a világnak a fejedelme, ahogy az Úr Jézus maga mondotta. (Ján. 12:31; 14:30; 16:11.) S e világ feletti jogait még az Úr Jézussal szemben is akarta érvényesíteni. Azért mondta az Úr megkísértése alkalmával, mikor felvitte őt arra a magas hegyre: „Mind ezeket neked adom, ha leborulva imádsz engem.” Mt. 4:9. Azért nem akarja kiadni az embereket sem a maga hatalmából, úgy, hogy csak az erőszakosak ragadják magukhoz a mennyek országát. (Mt. 11:12.) És ezért kell még az Isten gyermekeinek is oly sokat tusakodni, nem vér és test ellen, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, az élet sötétségének világ-bírói ellen. Ef. 6:12.

De hála legyen a mi dicső, nagy Megváltónknak, hogy Ő a kígyónak fejére hágott, hogy fölmenvén a magasságba foglyokat vitt fogva! Ef. 4:8.

Nincs élőlény, ki ellen az ősi ellenség, a Sátán, annyi és oly súlyos támadást intézett

maga mögött gondosan bezárta az ajtót. Sundar, aki nagybátyja szándékáról semmit sem tudott, már azt hitte, hogy most érkezett utolsó órája. Az öreg ember azonban kulcsot vett elő s kinyitott vele egy hatalmas ládát. Amikor a láda kinyílt, az ifju előtt olyan óriási kincs tárult fel, amelyről még álmodni sem mert volna. Nagy csonió bankó, finom veretű aranyérmék oszlopokba rakva és még egyéb megbecsülhetetlen értékű tárgyak.

Nagybátyja kérte őt, hogy térjen más gondolatokra s ne becstelenítse meg a családnak nevét az által, hogy keresztyén marad. Végül letette turbánját Sundar lábaihoz, jeléül a legmélyebb, legalázatosabb kérésnek s a ládára mutatva azt mondta az ifjúnak: «Mindez a tied lesz, ha a miénk maradsz!»

Nagy kísértés volt ez számára. Még soha ilyen kincset nem látott Sundar, mint amilyen most kápráztatta a szemét. De még inkább meghatotta az a másik jelenet, hogy az öreg, büszke ember így kérve és könyörögve alázta meg magát előtte, a család legfiatalabb sarja előtt. Sundar szemei megteltek könnyekkel, amikor lábainál a turbánt, maga előtt pedig az aggastyánt látta hajdon fővel. Ujra tudatára ébredt annak, hogy — honfitársainak ítélete szerint — milyen mélységes megvetést s kitérőlheteretlen szeggyent hozott azokra, akiket pedig szívből szeretett. De «nem»-et

mondott, mert határozottan tudta, hogy az Úr vele van s vezetni fogja őt.

Üldözések s kísértések.

A belső szakadás családjával tehát megtörtént. Hogy mit kellett az ifjúnak ebben az időben a szülői házban szenvednie, azt el lehet gondolni. Úgy a házban, mint a házon kívül, nagyon kellett vigyáznia, ha drága Injiljéből (Evangelium) olvasni akart. A falu lakócai közül különösen egy Rahmath Ulla nevű mohamedán hivatalnok érezte vele iránta táplált megvetését. Egyszer egy fa hús árnyékában olvasta Sundar az Injilt, mikor ez a mohamedán meglepte. Hirtelen kiragadta kezéből a könyvet s gyalázó átkozódással eldobta azt. Majd bevádolta apjánál, a „Numbardar”-nál.

Ennek az üldözőnek a személyéhez fűződik Sundar Singhnek csodálatos élménye. Néhány napra az említett esemény után, Sundar, Rahmath háza előtt elhaladva, arról értesült, hogy Rahmath kolerában fekszik. Sundar bement s azt kérdezte a betegtől, hogy érzi magát. A mohamedán aggodalomteltjes szemeket meresztett rá s így szólt: „Feneketlen mélységet látok, telve kínokkal s gonosz angyalok le akarnak oda húzni. Azonban fenn a felhők közt látok valakit, ki meg tudna menteni, de nem tudom őt segítségül hívni, mert már nincs rá időm. Csodálkozva kérdezte Sundar, ki az a „valaki”? Erre azt felelte a hal-

volna, mint a mi Úrunk a Jézus Krisztus ellen. Tudta, hogy mi lesz az Ő győzelmének a következménye! Hogy az Ő diadala a mi diadalunk lesz! Tisztában volt a régi kígyó azzal, hogy a második Ádám azt a munkát akarja elvégezni, amire az első Ádám bukása után már képtelen volt. Sőt még többet. Nemcsak a teremtet világot felemelni Istenhez, hanem az elbukott embert s vele együtt az átok alá jutott egész világot megváltani, kiszabadítani a sötét ellenség kezéből és hatalmából. Neki, a kígyónak fejére hágni s hatalmát megdönteni. S mert ezt tudta a Sátán, azért csellel és fondorlatokkal is minden lehetőséget elkövetett a második Ádámnak az elejtése érdekében is.

Szinte megmérhetetlen erős támadásokat intézett a Sátán a mi Úrunk ellen. Nemcsak akkor, amidőn 40 napi pusztai tartózkodása alatt háromszor egymásután kísértette meg őt. (Mt. 4:1.) A Sátán képes volt arra is, hogy a Megváltónak legmeghittebb barátait és ezeknek Iránta való őszinte szeretetét használja fel eszközül a második Ádám elejtésére. Gondoljunk csak arra az alkalomra, midőn a Megváltó először jelentette meg a tanítványainak, hogy neki mennyit kell majd szenvednie, mire feljut Jeruzsálembe és meghal a keresztfán. Hogy igyekezett akkor Péter lebeszélni az Urat szándékáról: „Mentsen Isten Úram! Nem eshetik ez meg tévéled!” (Mt. 16:22.) Itt a Péter szájából a Sátán szólott. A tanítványt használta fel arra, hogy visszatartsa az Urat a kereszthaláltól. És ha ez sikerül, akkor ismét a kígyó győzött.

dokló: „Miért kérdezed? Hisz te legjobban ismered őt, mert „Gurud“-nak (szent mesterednek) Őt választottad. Te boldog vagy, mert meg vagy mentve, de én nem vehetem szentségtelen ajkaimra az Ő nevét.” Ezután önkivületi állapotba esett s még aznap meghalt.

Ez az élmény ama nehéz időben megnyugtatta az ifjút abban a bizonyosságban, hogy az általa választott út, Isten akarata szerint való.

Sundarral egyidőben egy másik előkelő Sikk család fia is keresztyénné lett. Mindketten fiatalok voltak és így még nem volt meg a joguk arra, hogy nyilvánosan áttérjenek a keresztyénségre.

Sundar barátjának szülei beperelték az amerikai-missziót, hogy a misszionáriusok meg nem engedett módon befolyásolták fiukat. Azonban az ifjú a bíróság előtt kijelentette, hogy az nem áll amit szülei mondanak, mert nem a tanítás, hanem az Evangéliom olvasása által lett keresztyénné. A vádat visszautasították. Sundarnak és barátjának mindaddig az övéiknél kellett maradniok, amíg el nem érték azt a kort, amelyben a törvény megadja a jogot az áttérésre.

Sundar Singhnek helyzete annyira rosszabbodott, hogy elhatarozta, hogy elhagyja a szülőiházat s az amerikai presbyterianus misszióhoz főállomásra, Ludhianaban keres menedéket.

Ott a legszívélyesebben fogadták s az ottani felsőbb iskolában folytatni tudta tanulmányait.

De ez alkalommal nem olyan hőssel találta magát szemben az ősi ellenség, mint ott a paradicsomban az első Ádám személyében. A Megváltó, — már az első embernek, mindjárt az elbukása után megígért — az a hős volt, ki a kígyónak a fejére taposott. És amiképen legyőzte a kígyót a pusztában, úgy legyőzte a tanítványi szeretetnek takarója alatt is. Így értük meg azt a kemény szót, amellyel az Úr visszautasította a szerető és jóindulatú tanítványnak rossz tanácsát: „Távozz tőlem Sátán, bántásomra vagy nékem! Mt. 16:23.

Még egyszer támadott a Sátán az Úr ellen. Az a támadás még tán az előbb említett támadásoknál is súlyosabb volt. Ez az utolsó volt a leghevesebb. Akkor történt, midőn a Megváltó az utolsó csatát vívta érdekünkben a kígyó ellen. Már ott függött a mi Királyunk a keresztfán. Ellenségei azt hitték, hogy veszve van az ügye. Mert életétől félték s most már halálán volt. De a legnagyobb ellenség, a Sátán a halálától félt s életben szeretne volna látni. Tudta, hogy Ő halálával s nem életbenmaradásával győz. Azért utolsó erejének megfeszítésével igyekezett Őt az életben megtartani. Hogy használta fel majd a csöcseléket, majd a nép vezetőit: a papokat és az írástudókat, majd azt az egyik latrot, kit a Megváltóval együtt feszítettek keresztre, hogy általuk bírja rá az Urat a kereszt elhagyására! Csúfolták, gúnyolták, ingerelték! «Te, ki lerontod a templomot és harmadnapra fölépíted, szabadítsd meg magadat, ha Isten fia vagy, szállj le a keresztről!» «Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izrael

Hogy milyen kötelességtudó s igazságszerető volt Sundar Singh, azt már akkor láttuk, mikor pillanatnyi késedelem nélkül közölte apjával belső átalakulását. Ő abban a meggyőződésben jött Ludhianaba, hogy minden keresztyén embernek ugyanolyan rendkívüli nagy kötelesség-érzete van, mint amilyen az evangéliom alapján őbenne lakozott. Csakhamar azonban arról győződött meg, hogy új környezetének legnagyobb része már csak névleg keresztyén. Sőt azok egynémelyikének viselkedése arra készítette őt, hogy a misszió házáat elhagyja s ismét visszatérjen övéihez.

Amikor övei Rampurba visszatérni látták, azt hitték, hogy a keresztyénségnek hátat fordított. Nagy szeretettel fogadták s igen előzékenyek voltak iránta.

Azonban csahamar be kellett látniok, hogy sejtelmük téves volt. Nem azért tért vissza, mert gondolkodása megváltozott, hanem most még sokkal határozottabb keresztyén volt, mint azelőtt.

Sundar Singhnek egy magas állású sógora, Spuran Singh, a Sirdar, ki a nabhai Rajáknak állott a szolgálatában, még egy utolsó kísérletet tett arra, hogy visszatérítse fiatal rokonát. Meghívatta házához, de minden fáradozása hiábavaló volt. Amikor a „Rajah“ értesült a dolog felől, az ifjút „Durbar“ elé, vagyis tartománygyűlés elé hívatta, hogy ott kihallgassa.

királya, szálljon le most a keresztről és majd hiszünk neki. Bizott az Istenben; mentse meg most őt, ha akarja; mert azt mondta: Isten fia vagyok». Mt. 27: 39—44. Valóban a Sátán erre az utolsó útközetre minden erejét megfeszítette és utolsó csapatait is kivitte a frontra. S mégsem győzött! Miért? Talán az Úr Jézus nem volt képes a keresztről leszállani? Hogyne lett volna képes! Hiszen ki másokon tudott segíteni, az segíthetett volna magán is. De akkor a Sátán győzött volna ismét. Áldassék a mi nagy Úrnk Jézusunk szent neve, hogy Ő isteni hatalmát soha sem használta fel arra, hogy saját magán könnyítsen. Soha, akár arra akarta rábírnai a kísértő, hogy köveket kenyereké változtasson, vagy kímélve önmagát, távol maradjon a kereszttől, akár pedig arra, hogy a keresztet elhagyva, arról leszállva bizonyítsa be a kíváncsi nézőközönségnek az isteni hatalmát! A mi Megváltónk sohasem engedett, hanem mindig ellentmondott a kísértőnek. Ez volt az Ő győzelme! Így lett ő kígyótipróvá. Így rontotta le az ördög munkáit.

Oh, kedves lélek, Te hányszor engedsz a kísértőnek gondolatban, szavaidban és cselekedetben?! Ahelyett, hogy ellentállanál neki, ráhajolsz kívánságára.

Pedig nem is volna olyan nehéz ellentállanod, ha az Úrra tekintenél, ha hittel elfogadnád az Ő győzelme! Ne gondold, hogy azzal győzöd le indulataidat, rossz természetedet, szenvedélyeidet, ha engedsz nekik, hanem ha az Úr Jézus nyomán inkább a szenvedést, a lemondást, a keresztet választod. És, ha ezt egyszer már megtetted, ne hagyd el újra a keresztet. Mert

„Sher Singh“ (oroszlánszívű) „mi van veled, hogyan változhattál át gyáva kölyökké“ — így szólt a Maharaja s az ifjú szeme elé tárta megváltozott gondolkodásának egész szégyenét magas állást kínálva neki, ha nem lesz hitehagyó. Sundar Singh oly bátran s határozottan védte a hitét, hogy még ellenségei sem tagadhatták meg tőle tiszteletüket s nemcsak védekezésének keresetlen módját, hanem azon ügyességét is csodálták, mellyel érveiket megdöntötte.

Hazatérve elhatározta, hogy megteszi, az utolsó döntő lépést, amely őt véglegesen elválasztja apái hitétől s kasztjától.

Sundar levágta hajdiszét s ezzel nyilvános tanúbizonyságát adta annak, hogy nem tekinti magát többé „Sikh“-nek.

A bevezetésben hallottuk, hogy a Sikhek szent könyve, a Grauth, a hívőknek megtiltja a hajvágást. Az igazi Sikh mindenkoron büszke a hajviseletére. A hajviselet az indiai kasztoknál nagy szerepet játszik s különös gonddal ápolják a haját. A hajviselet letévése mindig a legutolsó, amire a keresztyénekhez áttérő indiai benszülött elhatározza magát.

Mikor Sundar apja ezt látta, akkor kitört belőle minden eddig felgyülemlett harag, keserűség, fájdalom.

csak egy hely van, ahol megszűnt a kígyónak a hatalma: a kereszt. A kereszt alatt nem bánthat a Sátán. De egyebütt még ő az úr ebben a világban. Te ellenséges országban vagy itt a földön. A kereszt alatt azonban Isten országának határa kezdődik. E határokon belül biztonságban vagy.

Azért jelent meg az Istennek Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa. Ne építsd fel tehát újra azokat. A kígyótipró érted is győzött! Hallelujah! Fogadd el az Ő győzelmét, akkor te is skorpiókon fogsz járni.

Most még tán mardosnak különböző bűnök kígyói. Oh, emberek elől talán eltakarod azokat a sebhelyeket, melyeket a titkos bűn mart a lelkedbe! De az Úr látja azokat és segíteni szeretne rajtad. Hányan pusztultak már bele ilyen kígyómarásokba, mert nem siettek a kígyótipróhoz! Te is távol akarsz maradni Tőle? Oh, tekintsd fel Reája hittel! Miképen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, aképen emeltetett föl az ember Fia is, hogy valaki hiszen Ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Ján. 3: 14—15. Ha az az izraelita, kit a pusztában levő tüzes kígyók megmártak, a Mózes által a táborban felemelt érc kígyóra tekintett: meggyógyult a kígyómarásból. Így gyógyul meg a bűnmarásokból az, ki hittel tekint fel a bűneinkért a keresztre felemelt Megváltóra, ki ott tiporta szét a kígyó fejét.

R.

„Azt reméltük“ mondá, „hogy félszeg útjaidat abba hagyod s engedelmeskedni fogsz elődeidnek s azoknak, akik javadat akarják. Ez a tetteid azonban azt bizonyítja, hogy te bennünket s édesanyádat bolonddá teszed. Ha képes voltál arra, hogy velünk így bánj, akkor az egész család nevében kijelentem, hogy nem vagy többé gyermekünk s családunk tagja s többé egymáshoz semmi közünk. El fogunk felejteni, mintha nem is lettél volna. Holnap elhagyod a házat s csak azt viszed magaddal, ami rajtad van. Majd meglátjuk, hogyan ment meg a Messiásod, ha többé senki sem viseli gondodat.“

Sundar már nem étközhetett a közös asztalnál s nem alhatott a házban. A ház előtti tornácra töltötte az utolsó éjszakát, oda is vitték neki az ételt, mint egy belpoklosnak.

Ilyen bánásmód láttára szeme könnybe borult. Úgy érezte, mintha a szenvedés útja, amit maga választott, túlnehéz lett volna számára.

Virradatkor felkeltették. Ami az övé volt, azt oda kellett adnia, csak a rajtalevő ruhát vihetette magával.

Akkor elzavarták.

Sundar Singh kilépett a nagy világba, mindentől megfosztva, se otthona, se jó barátja.

(Folyt. köv.)

Gyermeknyaraltatási akciónk.

Legutóbbi számunkban bemutattuk gyermeknyaralóinkat. Sajnos, akkor egy kis hibát követtünk el, a mit most sietünk helyre hozni. A 2. helyen bemutatott kép nem a Nuelsen-lak udvarfelőli része, hanem a szintén Budakeszin levő árvaházunk, mely a Nuelsen-lak szomszédságában fekszik. A képen Ottília diakonissza-testvér a gyermekekkel látható.

Most gyermeknyaraltatási akciónk szeb-

bik részét, mintegy a dolog belsejét mutatjuk meg. Mert mit érnének a szép villák, mit maga az akció, gyermek nélkül?! Itt látjuk tehát azokat a szegény, rosszúl táplált magyar gyermekeket, a kiknek érdekében amerikai, svéd és svájci methodista testvéreink szive tettekben nyilvánult —, olyan könyörülő szeretetre buzdult fel, mely megszerezte számukra a bemutatott épületeket és az üdülés lehetőségét.

Ebéd a szabadban.

Ebéd után való pihenés a szabadban.

Tanácsok nők számára.

Az igazi keresztyén nő a mai társadalomnak nagy áldására válhatik. Hiszen látjuk, hogy a nők mindenkor befolyást gyakoroltak az eseményekre. Természetes ez a befolyás nem volt mindig jó, de ha egy nő szívében igaz hit és Istenfélelem van, úgy nemesítő hatást gyakorol környezetére.

Ami a nő külsejét illeti legyen egyszerű és tiszta, ne viseljen feltűnő ruhákat. Lehet szolidan és finoman öltözködni.

Ismertem egy leányt, aki egyszerű hajviseletével, szép, természetes arczsinével igazán bájos jelenség volt, később azonban a divatnak hódolva feltűnő frizurát csinált magának, festette, rizsporozta arcát. Azt hitte, hogy így szebb, pedig nem; csak feltűnőbb volt.

Kedves leányok, nézzetek csak az ibolyát! Nem pompázik feltűnően, az erdő csendes magánya, kedvenc lakhelye. A leány is így szép, ha nem mutogatja magát a világnak, hanem szereti a magányt, ahol van alkalma Istennek beszélni. Tőle mindenben tanácsot kérni. Csak úgy nemesedhetik a lélek, ha Isten akarata a legszentebb törvény számára. Ne élj kifelé a világnak, hanem befelé Istennek szíved egyenességében, tisztaságában. Ha sokat forgolódol a világban, belekerülsz annak örvényébe s Istennek különös kegyelme, ha ki tudsz szabadulni belőle. A világban elveszted magad, csendességében megtalálod. Ne kívánd meg a világ dicsőségét, hanem mondd Salamonnal: „Hiúságok hiúsága és minden hiúság.”

Legyen érzéked a természeti, művészi, erkölcsi szép iránt, mennyi örömet ad a jó Isten ezek által a mi szívünknek!

Ideatizmus és realizmus kell, hogy megfelelő arányban legyen a nő lelkében. Ne felejtse el kötelességeit pontosan teljesíteni, de emellett legyen fogékony a szép és jó iránt.

A nőt sokszor védő angyalnak nevezik. S valóban, van neki ilyenforma kötelezettsége. Ha látja, hogy valahol kiéleződött a helyzet szeretettel, jóindulattal tapintatossággal kell közbe lépnie. Látjuk, hogy körülöttünk a világban mennyi a gyűlölet, szeretetlenség és milyen jótékonyan hat a megkínzott szívekre egy-egy gyöngéd szó.

Ha szeretettel van eltelve szívünk, akkor minden emberben testvért, rokont látunk. Nem nézzük alacsony vagy előkelő mivoltát a szeretet nivellálja őket előttünk. Nincs többé szolga és szabad, nő vagy férfi, egy Atyánk van és mi mindnyájan testvérek vagyunk.

Házadban rend és tisztaság uralkodjék. Legapróbb dolgaidat is lelkiismeretesen végezd. Idejében kelj, idejében fekj. A tétlenségnek ne adj helyet, hanem hasznos munkával légy mindig elfoglalva. Ha szabad időd van ne töltsd haszontalan fecsegéssel, hanem olvass jó, épületes könyveket (Kempis: Krisztus követéséről Bunyan: Zarándok útja stb.) és különösen a Bibliát.

„Ha valaki férjhez adja leányát jól cselekszi, de aki nem adja férjhez még jobban cselekszi...”

továbbá: „A hajadon az Úr dolgaira visel gondot, az asszony pedig a világ dolgaira...”

Itt a nő két különböző állapota van leírva. A hajadon teljesen Istennek szentelheti magát, mert a világi dolgok kevésbé kötik mint az asszonyt. Ha valaki azonban férjhez akar menni, nem vétkezik, mert Istentől rendelt dolog a házasság intézménye.

Mindenesetre helyesebb, ha mindenben Isten útmatását követjük és mindenkor hajlandók vagyunk saját akaratainkat az Ő akaratának alárendelni, mert Ő tudja bölcsen, mi van igaz avunkra.

Rémay Mária

Onesimus.

Pál apostol Filemonhoz írott levelének keletkezését illetőleg sokan azt hiszik, hogy Kr. u. 61-ben íratott Rómában. Aki ezen a véleményen vannak, a levél bevezető soraira támaszkodnak, melyekben Pál magát Krisztus foglyának mondja (Fil. 1: 1). Ez azonban korántsem kimerítő és meggyőző bizonyíték. Pál apostol más leveleiben is használ ilyen és hasonló kifejezéseket, melyekről pedig biztosan, minden kétséget kizáróan tudjuk, hogy nem a fogság idején íratott. Így például az Ef. 6: 20-ban azt olvassuk: „Melyért követtséget viselek láncokban.” Ebből korántsem szabad azt következtetni, hogy Rómában, vagy Cesareaban, vagy más valahol börtönben sínylődik. Az efezusi levél a legkorábbi levelek közé tartozik és második térítő útja idején, a pisidiai Antikiában keletkezett. Kr. u. 48-ban. Az efezusi levélben használt kifejezést nem anyagi értelemben, hanem lelki értelemben kell venni. Az Ef. 6: 20, valamint Fil. 1: 1. használt kifejezéssel azt akarja az apostol mondani, hogy örökre lekötelezettje az Úrnak, a Krisztusnak. Ezt azért tartottam szükségesnek elmondani, mert a levél bevezető sorainak téves magyarázása folytán némelyek téves következtetésekhez jutottak. Így pl. sokan azt hiszik, hogy Onesimus Pál apostolt Rómában kereste volna fel és ott tért volna meg.

Ezzel szemben a valószínűség az, hogy Filemon megtérése Pál első térítő útjának idejére esik. A levélben nincs megemlítve, de a nagy barátságból következtetve, mely közte és Pál között fennállott, jogosan hihetjük, hogy Pál által tért meg. Filemon aztán Epaphrassal együtt elvitték az evangeliumot Kolossa városába és igyekeztek azt terjeszteni még pedig sikerrel, mert rövid időn belül egy kis gyülekezet alakult. Kol. 4: 12. A gyülekezet tagjai közé néhány rabszolgá is tartozott.

Kolossa gyapjuszövő és fonó iparáról volt nevezetes. Filemon egy ilyen szövő és fonó gyárnak volt a tulajdonosa és nem tudjuk, hogy mennyi, de úgy látszik, hogy több rabszolgát foglalkoztatott. A gazdasági élet akkoriban teljesen a rabszolga rendszeren nyugodott; ő volt a gyárban a gép és mezőgazdaságban a kapa,

meg az eke. A patricius, a római joggal bíró polgár a munkát méltóságán alulinak tartotta.

Filemon megtérését nem látta oknak arra, hogy fonó és szövőgyárat feloszlassa és rabszolgáit, akik egyébként is óriási anyagi értéket képviseltek számára, szélnek eressze. A gyár, mint eddig, tovább működött. Szóttek és fontak. Arra azonban volt gondja, hogy rabszolgái is megismerkedjenek Krisztus evangéliomával és azokat, akik az igazságot bevették, készséggel felvették a testvéri közösségbe.

A rabszolgák egy része azonban Onesimussal együtt a keresztyénségben útat látott a rabszolgaságból való szabadulásra, a személyes szabadság felé. — Ugyanabba a hibába estek, mint a reformáció idején. Sok helyen a jobbágyok, a lelkiismereti szabadság révén szintén a jogegyenlőséghez akartak eljutni.

Filemonnak úgy látszik több ízben kellemtelenségei voltak keresztyén rabszolgáival, akik, ha formálisan nem is lázadoztak, de legalább is elégedetlenkedtek. Abból, hogy Onesimus megszökött Filemontól, azt következtethetjük, hogy ő állott az elégedetlenek élén, ő szította a tüzet. Filemon a Krisztusban való rabszolga testvérekkel jó ideig türelmes lehetett, de amikor, talán valami sztrájkhoz hasonlóval, megbolygatták a gyári rendet, szigorubb eszközökhöz akart nyulni. A fenytés természetesen mindenekelőtt a kolomposokat, talán főképen Onesimust érte volna, amitől ez megijedve egy őrizetlen órában gazdájától megszökött. Ez történt Kr. u. 48-ban.

Némelyek ezt sokkal későbbi időre Kr. u. 61–62-re teszik. Szerintük Onesimus egyenesen Rómába ment volna Pálhoz. Ebben nagyon sok a valószínűtlenség. Először is az a nagy kérdés, hogy miképen jutott volna a szökött rabszolga Rómába, akinek semmiféle anyagi segítség nem állott rendelkezésére. Hiszen nem egy-két mértföldnyi útról van szó. Aztán vajon nem fogták volna-e el útközben? Hiszen a birodalomban gondosan ügyeltek a szökött rabszolgákra. Nem ment az Rómába egyszerűen azért, mert nem volt szüksége rá. Pál, akihez menekülni akart, akinél védelmet keresett, sokkal közelebb, alig néhány mértföldnyire volt tőle: a pisidiai Antiochiában. Az időre vonatkozó tévedés abból ered, hogy a Kolossabeliekhez irt levelet sokan szintén a fogság idejére teszik egyes félreértett szavakból kifolyólag. Így pl. Kol. 4:10. Pedig ez ugyanazt jelenti mint a Filem. 1:1, vagy az Ef. 6:20. A levélből egyetlen szóval sem lehet azt olvasni, hogy az apostol magát fogságban érezné, vagy szabad mozgásában gátolva volna.

Onesimus telve keserúséggel és sok panasszal Filemon ellen, érkezett Antiochiába. Pál apostolnak nehéz munkája akadt ezzel a szökött rabszolgatestvérrel. Mindenekelőtt meg kellett őt arról győznie, hogy a Krisztusban levő keresztyén szabadság nem jelenti a rabszolga-rendszer megszűnését, nem az egyes ember szociális szabadságát, hanem, hogy keresztyén

értelemben az a szabad, aki szíve érzése és vágyai felett úr. A keresztyénség nemesi osztályába és rangjába pedig azok lépnek fel, akik mint ő az apostol, Krisztus rabszolgái lettek.

Pál munkája nem volt hiábavaló. Onesimus a nagy apostol mellett belátásra jutott és most már teljes szívvel megtért a Krisztushoz minden hátsó gondolat nélkül a szociális reformokat illetőleg. A nagy hibát azonban, amit szökésével követett el, helyre kellett hoznia. És ez kényes pont volt. Miután a birodalom gazdasági rendszere a rabszolgarendszeren nyugodott gondosan őrködtek is, hogy valami ezt a rendszert meg ne bolygassa. Szigorú intézkedéseket és törvényt hoztak a szökevények, valamint azok ellen, akik a szökést elősegítették. A szökevényt gazdája halálra korbácsolhatta, ami bizony gyakran meg is esett; minden esetben azonban homlokára sütötték az „F” alakú bélyeget, mely a szökött rabszolgákat jelezte. Értethető, hogy Onesimus ismerve a rabszolgatartó jogát és az állam kérlelhetetlen szigorát, hábár elvult tőkélve a visszatérésre, mégis félt Filemonhoz menni. A felől biztos lehetett, hogy az ura a halálbüntetéstől el fog tekinteni, de az is világos volt előtte, hogy homlokára a bélyeget rástítik. Hiszen, hogy megtorolatlan maradjon a szökés, arról már a többi rabszolgára való tekintetből is, szó sem lehetett. Filemonnak a rend kedvéért példát kellett statuálni.

Onesimusban úgy látszik volt sok kedves és vonzó. Pál szeretetteljes egyéniségeért, talán kiváló szellemi adományaiért is, hamar megszerette, úgy, hogy szívesen magához vette volna miről a 10., 12., 13. és 16. versek tanúskodnak. „Megkereslek téged fiam ügyében, kit hivatásomban, melyhez láncolva vagyok, mint (tehát nem fogságban és semmiesetre római fogságban) Onesimust (t. i. Segítő) szültem; aki néked hajdan „nemjóselekvő” volt, de most néked is, meg nékem is „jóselekvő”, akit visszaküldtem hozzád. Ő ugyanis szívem gyermeke. Legszívesebben birtokomba venném, hogy helyetted szolgáljon nékem abban a hivatásban, melyhez az evangéliom kedvéért láncolva vagyok. Filem. 10–13. (Daehsel-féle fordítás.) Az apostol szívből sajnálta szerencsétlen gyermekét és azon töprengett atyai szeretetében, miképen menthetné meg a szörnyű megbélyegzéstől. Erre más mód nem volt, mint hogy jogszerint a magáévá tegye őt. E célból írja Filemonhoz a ránk maradt levelet. Hogy milyen sikerrel, azt nem tudjuk, de abból a barátságból azonban, mely Pál és Filemon között fennállott, azt következtethetjük, hogy miután Onesimus visszaküldésével a külső formáknak elégtétel szolgáltatott és sem a jogon, sem a házirenden sérelem nem esett, Filemon nem utasította vissza szeretett apostolát. Onesimus neve ugyan nem fordul többé elő az írásban szereplők nevei között, de valószínű, hogy az egész élete az Úrnak volt szentelve. Hogy hol? Ki tudná! Talán Kolossában, talán másutt. Nekünk ez az egész történet azért értékes, mert rajta kereszttől bele-

lehet látni, annak a nagy embernek a szívébe, aki meghalt Rómában a Krisztusért. És az a szív, mint a Mesteré, telve volt szetettel.

Löbel.

Sajnálom, hogy olyan cikket közöltem itt, a mely-lyel egyáltalán nem érthetek egyet. Tán jobb lett volna le se közölnöm, azonban jóhiszeműleg, nagy elfoglaltságom miatt nyomdába küldtem a kéziratot, anélkül, hogy azt előzetesen végigolvastam volna. Az elején ugyan mindjárt szembetűnt néhány adat, mely eltért az eddigi idő-pontbeli megállapításoktól, de nem gondoltam volna arra, hogy a cikkíró érvelés és bizonyítás nélkül mer állítani olyant, ami a tényállással homlokegyenest ellenkezik.

Az igaz, hogy Fil. 1: 1-ben ez a kifejezés „a Krisztus foglya” lelki értelemben vehető s nem okvetlen jelent testi fogságot. De, ha az erre a kifejezésre való támaszkodás nem elég érv amellet a felfogás mellett, hogy a Filemonhoz címzett levelet Pál apostol fogságból írta — amint, hogy tényleg nem is elég — úgy még kevésbé elég érv ama nézet megdöntésére. Pedig Löbel testvér más, igazán számbavehető érvelést nem említ. Mert az, amit a szökött Onesimus Rómába juthatásának akadályául felsorol, igazán nem érv. Csak spekuláció, mely levegőben lóg. Az meg egyenesen téves állítás, hogy a Filemonhoz írt levélből egyetlen szóval sem lehet azt olvasni, hogy az apostol magát fogságban érezné. Hát nem értem, hogy mondhat ilyent az, aki a levelet, akár csak futólag is, átolvasta? Nem egy, hanem számos helyet fogok felsorolni az említett levélből, amelyből világosan látszik, hogy Pál apostol testi fogságból írta ezt a levelet. De tessék mindenkinek, aki ezeket a sorokat olvassa, elővenni a Bibliáját és a Filemonhoz írott levélben az idézendő verseket elolvasni! A levél 9. versében azt mondja Pál önmagáról, hogy „megvénhedett” és most vénségére „foglya is a Jézus Krisztusnak.” Itt nemcsak lelki-, hanem testi fogságot is jelez magáról. Mert Pál nemcsak vénségére volt lelkiértelemben „foglya” a Krisztusnak, hanem fiatalabb éveiben is. Hisz legfeljebb csak 30 éves lehetett, amikor megtért; lelkiértelemben pedig, a megtérésétől fogva volt a Krisztus foglya. Amikor tehát hangsúlyozottan mondja, hogy én, a megvénhedett „most pedig” foglya is vagyok a Jézus Krisztusnak, akkor ezzel azt is mondja, hogy fiatal korában, egykor, még nem volt fogoly. Nyilvánvaló tehát, hogy testi fogságra gondol.

De az idézett helyből az is minden kétséget kizárólag kiviláglik, hogy Pál ezt a levelet nem írhatta 48-ban, mint ahogy a cikkíró mondja, mert hisz akkor ő még fiatal, mintegy 33 éves ember lehetett. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy István vértanút Kr. u. 36-ban kövezték meg, akkor pedig a Gamaliel tanítványa: Saulus legfeljebb csak 21 éves lehetett. Mikor pedig a Filemonhoz címzett levelet írta Pál, akkor a maga kijelentése szerint már megvénhedett.

Továbbá a levél 13. versében azt mondja Pál, hogy Onesimust magánál szerette volna tartani avégből, hogy szolgáljon neki az evangéliumért való fogságában. Ezt sem lehet jól megérteni, ha csak lelki értelmezést adunk neki. Az evangéliom ügyéért Pál nemcsak lelki, hanem testi fogságot is viselt.

A 22. versben Pál ama reményének ad kifejezést, hogy hamar kiszabadul a fogságból s azért arra kéri Filemont, hogy készítsen neki szállást. „A ti imádságaitokért néktek ajándékozatom.” Ez a „néktek ajándékozatom” szinte nevetségesen erős kifejezés volna arra a kicsiny dologra, ha a pisidiai Antiochiából tervezte volna Pál apostol, a szinte szomszédos Kolossé-ban lakó Filemon meglátogatását. De a Filemonnak és a háznál levő gyülekezetnek az imája épen azért volt olyan buzgó és kitartó, mert Pál apostol, messze tőlük, a római fogságban volt. És az innen való kiszabadulás sokkal inkább mondható buzgó imára adott isteni, kegyelmi ajándéknak, mint egy szomszédos városból való meglátogatás. A remény-ségnek ez ugyanaz a hangja, amely a Filippibeliekhez

írt leveléből is kicseng. (v. ö. Fil. 1: 19, 25—26.) Hogy pedig ezt a levelet Pál apostol a római fogságból írta, annak kétségtelen bizonyítékait találjuk Fil. 1: 12—13 és 4: 22-ben, hol a császár udvarából való szentektől jelent üdvözlöt. A császár pedig Rómában lakott.

A Filemonhoz írt levél 23—25 verseiben Pál olyan egyénektől jelent üdvözlöt Filemonnak, kik akkor is mellette voltak, mikor kolossei levelet írta az apostol. Mert ott is megemlékszik ugyanazon egyénekről. Kol. 4: 10., 12., 14. Ez a körülmény tehát bizonyítja, hogy a két levél egy időtájban készült. Hogy pedig a kolossei levél nem lelki, hanem testi fogságban készült, azt a 4. rész 18. versében ez a kitétel világosan bizonyítja: „Emlékezzetek meg az én *bilincseimről!*” Így tehát a Filemonhoz írt levél 23. versében az a kitétel, hogy Pál Epafrást *fogoly-társának* nevezi, szintén nem vehető átvitt értelemben.

Ez nem egy, hanem egynehány nagyon súlyos érv és bizonyíték. S mindeme bizonyítékok alapján határozottan állíthatjuk, hogy Pál apostol a Filemonhoz címzett levelet igenis Kr. u. 61 végén, vagy 62 elején Rómából írta az ideszökött és itt megtért Onesimus rabszolga érdekében.

Löbl testvér valami téves irányzatú forrásmunkának esett áldozatul. Vakon elfogadta annak állításait, anélkül, hogy azokat a Bibliának adataival összehasonlította volna. Cikke-bizonyíték arra, hogy az ember mindent, még modern szociális bérmozgalmat és munkaadókat meg munkások közli villongásokat is belevihet és kimagyarázhat a Bibliából, ha ezt akarjuk átalakítani a saját gondolataink szerint, ahelyett, hogy a mi gondolatainkat alakítanánk át a szerint.

A szerkesztő.

Istentiszteleteink sorrendje:

Budapest, VI., Felsőerdősor 5. szám 1. emelet.
csütörtökön d. u. 7 óraker bibliaóra
vasárnap d. e. 10 óraker istentisztelet.

Budapest, Országbíró-út 12—14. szám alatt
szerdán este 7 óraker.
vasárnap d. u. 3 óraker.

Kispesten Nagy Sándor-u. 5. szám alatt minden
pénteken este 7 óraker és vasárnap délután
fél 4 óraker.

Cinkota-Ehmann-telep 3. barakk 2. ajtó alatt
szerdán este 7 óraker, vasárnap d. e. 10 és
délután 5 óraker.

Nyiregyháza Szarvas-utca 43. Vasárnap d. e.
11 és este 8 óraker, szerdán és pénteken este
8 óraker.

Sádsón minden második vasárnap, este 7 óraker.

Dombóvár, Bezerédj u. 27. minden második
vasárnap este 7 óraker.

Kaposvár. Arany-utca 53. szám alatt, min-
den kedden este 1/28 óraker.

Kiadó: „Keresztény Könyvesház” k. f. Szövetkezet.
Budapest, VI., Felsőerdősor 5. szám.

A szerkesztésért felelős: REICHERT GYULA
Dombóvár, Bezerédj-utca 27. szám.